

บรรณาธิการแถลง

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 3 ของปี พ.ศ. 2564 เป็นเล่มที่เกี่ยวข้องกับงานเปลี่ยนอวัยวะเป็นส่วนใหญ่ประกอบด้วย บทบรรณาธิการ เรื่อง **HLA and COVID-19** โดย รองศาสตราจารย์ ดร. แพทย์หญิงดวงตะวัน ธรรมานิชานนท์ จากภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง HLA บางอัลลีลกับการติดเชื้อ SARS-CoV-2 และความรุนแรงของโรคที่แตกต่างกัน

สำหรับนิพนธ์ต้นฉบับมี 4 เรื่อง เรื่องแรก คือ **Effect of turbid plasma and biochemical levels on ABO blood group testing by an image-based automated analyzer** โดย คุณนวิธารภรณ์ ยนต์วิเศษ และคณะ จากภาควิชาเทคนิคการแพทย์ คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จากการศึกษาพบว่า การตรวจหมู่เลือด ABO ในพลาสมาที่มีความขุ่นจากการมีไขมันสูงด้วยเครื่องอัตโนมัติที่อ่านผลด้วยภาพ อาจเกิดความผิดพลาดได้ จึงควรปฏิเสธสิ่งส่งตรวจจากการประเมินความขุ่นก่อน เรื่องที่สอง คือ เรื่อง **Human neutrophil antigen-3 allele mismatching among kidney transplant patients with rejection** โดย Pyae Mon Kyaw และคณะ จากคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในการศึกษาพบว่า ถึงแม้ว่ามีโอกาสพบ HNA-3 incompatibility ในผู้ป่วยที่เปลี่ยนไตได้มาก แต่ไม่พบ HNA-3a antibody ในผู้ป่วยกลุ่มนี้เลย แสดงว่าแอนติบอดีชนิดนี้มีความสำคัญน้อยในด้านการทำให้เกิด kidney transplant rejection เรื่องที่สาม คือ เรื่อง **External proficiency testing in HLA typing for kidney transplantation in Thailand from 2009 to 2020** โดย คุณดวงใจ คุณนหุต และคณะ จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย จากการรวบรวมข้อมูลในช่วงเวลาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การเข้าร่วมในโครงการนี้มีประโยชน์ในการประเมินประสิทธิภาพและการปรับปรุง

ของห้องปฏิบัติการ ทำให้ได้ผลการตรวจที่แม่นยำและน่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วย และเรื่องทีสี่ คือ เรื่อง **การพัฒนา in-house real-time polymerase chain reaction สำหรับการตรวจ HLA-B locus** โดย คุณจิราภรณ์ ประเสริฐสังข์ และคณะ จากภาควิชาเวชศาสตร์การธนาคารเลือด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ชุดการตรวจ HLA typing สำหรับ HLA-B locus ที่พัฒนาขึ้นเองให้ผลที่ถูกต้องและรวดเร็ว รวมทั้งมีต้นทุนต่ำกว่าชุดทดสอบของต่างประเทศ นอกจากนี้ มีรายงานผู้ป่วยเรื่อง **แอนติบอดีต่อ High-incidence antigen : anti-Ge2 ที่หายากในผู้ป่วยไทย** โดย คุณจิราภรณ์ จันทอักษร และคณะ จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ได้รายงานถึงวิธีการตรวจหาชนิดของแอนติบอดีที่หายากและแนวทางการจัดหาโลหิตให้ผู้ป่วย สำหรับย่อวารสารคือ เรื่อง **HLA-DRB1 molecules and the presentation of anchor peptides from RhD, RhCE, and KEL proteins** โดย นายแพทย์อภิวัชร ตียะพรรณ จากสาขาวิชาเวชศาสตร์บริการโลหิต ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

คณะผู้จัดทำวารสารหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้อ่านทุกท่านจะได้รับความรู้และประโยชน์จากบทความต่างๆ ในวารสารฉบับนี้ และสามารถนำไปใช้ในงานบริการโลหิต หากท่านมีบทความหรือเรื่องที่น่าสนใจขอเชิญส่งบทความภาษาอังกฤษหรือภาษาไทย มาได้ที่ e-mail: nbcjournal@gmail.com เพื่อประโยชน์ต่องานบริการโลหิตและผู้ป่วยต่อไป

ศศิธร เพชรจันทร์
บรรณาธิการ

บรรณาธิการแถลง

ท่ามกลางสถานการณ์วิกฤติของประเทศเกี่ยวกับการระบาดของไวรัสโคโรนา-19 ซึ่งหลายฝ่ายต่างร่วมมือกันรับมืออย่างเข้มข้น ทั้งด้านการรักษาพยาบาล การเร่งฉีดวัคซีน การตรวจคัดกรองผู้ป่วย และการบริหารจัดการอื่นๆ บุคลากรทางการแพทย์ทุกสาขา และทุกระดับต่างเห็นดีเห็นชอบและอ่อนล้าแต่ก็ยังคงมีกำลังใจที่เข้มแข็งและปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ย่อท้อ จนปัจจุบันในประเทศไทยฉีดวัคซีนต้านไวรัสโคโรนา-19 ให้ประชาชนไปแล้วมากกว่า 30 ล้านเข็ม และกำลังเร่งฉีดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หวังว่าในไตรมาส 4 ปีนี้ จะเริ่มคลี่คลายลงเมื่อประชากรที่ได้รับการฉีดวัคซีนมีจำนวนมากเพียงพอและทุกฝ่ายร่วมแรงร่วมใจกันฝ่าฟันปัญหา

วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิต ฉบับที่ 3 ของปี 2564 นี้ประกอบด้วยเรื่องที่น่าสนใจเกี่ยวกับภาวะลิ่มเลือดอุดตันหลายเรื่อง ได้แก่ บทบรรณาธิการเรื่อง **“Venous thromboembolism in patients with lymphoma”** โดย อาจารย์ นายแพทย์ชาตรี ชัยอดิศักดิ์โสภาก จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้กล่าวถึงการเกิดภาวะลิ่มเลือดอุดตันในผู้ป่วยโรคมะเร็ง และ โรคมะเร็งต่อมน้ำเหลืองตลอดจนบทวนข้อมูลการศึกษาเรื่องนี้ในภูมิภาคเอเชียหลายๆ ประเทศ สอดรับกับนิพนธ์ต้นฉบับในฉบับนี้เรื่อง **“ภาวะหลอดเลือดดำอุดตันในผู้ป่วยโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลืองในประเทศไทย”** โดยนายแพทย์ สิทธาคม ผู้สันติ จากสถาบันการแพทย์จักรีนฤพดินทร ที่ทำการศึกษานี้ในผู้ป่วยโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลืองที่ได้รับการรักษาที่โรงพยาบาลรามาริบัติจำนวนถึง 1,769 คน พบหลอดเลือดดำอุดตันร้อยละ 5.1 และยังได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อการเกิดภาวะหลอดเลือดดำอุดตันในภาวะนี้ตลอดจนเปรียบเทียบกับอัตราการตายของผู้ป่วยโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลืองที่มีและไม่มีภาวะหลอดเลือดดำอุดตันไว้อย่างน่าสนใจ บทฟื้นฟูวิชาการในฉบับนี้ได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์นายแพทย์ พันธุ์เทพ อังชัยศุศิริ ในหัวข้อเรื่อง **“Unexplained Arterial Thrombosis”** ซึ่งอาจารย์ได้กรุณาบทวนทั้ง diagnostic approach ของภาวะนี้

สาเหตุและกลไกต่างๆ ของการเกิดโรครวมไปถึงการวางแผนการรักษาและดูแลผู้ป่วยนับเป็นประโยชน์สำหรับการดูแลผู้ป่วยเป็นอย่างมาก

รายงานผู้ป่วยในฉบับนี้เป็นผู้ป่วยเด็กที่น่าสนใจ เรื่อง **“การค้นพบการกลายพันธุ์ของยีนในผู้ป่วยเด็กชายอายุ 7 เดือน โรค osteopetrosis”** โดย แพทย์หญิงกมลลา เล้าหิ่วพานิช จากโรงพยาบาลรามาริบัติ รายงานผู้ป่วยเด็กชายไทยอายุ 7 เดือน มีอาการซีด ตับม้ามโต เกล็ดเลือดต่ำ ภาพเอกซเรย์กระดูกมีลักษณะจำเพาะเข้าได้กับโรค osteopetrosis โรคนี้เป็นโรคทางพันธุกรรมที่พบได้น้อย โดยผู้เขียนได้รายงานทั้งอาการทางคลินิก ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ภาพถ่ายทางรังสี ผลการตรวจยีนส์ทั้งของผู้ป่วยและครอบครัว ตลอดจนการรักษาที่ผู้ป่วยได้รับรวมทั้งผลการรักษา

ย่อวารสารในฉบับนี้อาจารย์แพทย์หญิง สมใจ กาญจนพงศ์กุล นำเสนอเรื่อง **“Early Initiation of Anticoagulation Improves the Long-Term Prognosis in Patients With Antiphospholipid Syndrome Associated Portal Vein Thrombosis.”** โดย Hanxiao You และคณะ ซึ่งตีพิมพ์ใน Front. Med., 2021 <https://doi.org/10.3389/fmed.2021.630660>

ขอให้กำลังใจสมาชิกสมาคมโลหิตวิทยาทุกท่านที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถอยู่ในปัจจุบัน แม้จะเห็นดีเห็นชอบเพียงใดก็ยังคงยืนหยัดปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ย่อท้อ หวังว่าข้อมูลทางวิชาการที่วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิต นำเสนอจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของสมาชิกทุกท่านไม่มากก็น้อย เราจะก้าวเดินไปด้วยกันต่างทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุดเพื่อคนไข้ของเราทุกคน

กาญจนา จันทร์สูง
บรรณาธิการ